

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

V I Z Z O L T Á N

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
 kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Farsangkor.

„Szomorú a magyar nóta . . .”

A minap olvastuk a fővárosi lapokban annak kimutatását, hogy a szokott farsangi bálok közül mennyi fog az idén elmaradni s ha a mi szerény községünk társadalmi életében a farsang által előidézett mozgalmakat szemmel kísérjük, arra a meggyőződésekre jutunk, hogy a magyarnak lassankint tökéletesen elmegy a kedve a farsangolástól. S ugyan mi lehet ennek az oka? Igen sok, a melyek egyrésze magában az emberekben, másrésze a megváltozott idők viszonyaiban található. A régente nemzetünk történetében oly előkelő, majd nem döntő szerepet vitt köznemesség ma nap pusztulóban van, az új viszonyok nem kedveznek az ő temperamentumának és vagyoni helyzetét tekintve nagyrésze súlyos válság előtt áll vagy tényleg már a vagyonszücsök között van; a helyöket elfoglaló új földesurak pedig egészen más elvekkel lépnek helyökbé, a melyek között gyakran ott találjuk nagyon is önző jelleggel a takarékoságot. Ez a túlzó takarékoság irtózik minden olyas dologtól, a mi költséggel jár, mert nála a számító ész elnyomja a sziv természetes megnyilatkozásait és vágyait a barátságos járú külsőségek iránt. A hivatalnok-emberek már helyzetüknél fogva arra vannak utalva, hogy pontosan kimért szerény jövedelmükhöz szabják igényeiket s így a társadalmi életben csak nagyon korlátoltan vehetnek részt, mert a család és annak szükségletei képezik az első és fő tekintetet. Az iparos osztályt a czéhrendszer megszűnése s az ennek romjain felépített szabad verseny és gyári vállalatok mind jobban leszoritják a működés térééről s jó részök kénytelen beállni, hogy megélhetését biztosítsa, a töke szolgálatába vagy egyéb téren keres alkalmaztatást magának, úgy hogy ma nap az iparos sorsa igen nyomasztó s örül, ha megélhet, nem hogy régebbi társadalmi szereplésének visszavivására hozandó áldozatokra gondolhatna. — A földmives osztály aránylag elég jól áll s a gazda helyzete egyéb osztályokhoz képest még majdnem irigylendőnek volna mondható, ha ezt ismét a földre nehezedő sokféle teher, az alacsony búzaárak és az időjárás esélyei nem nyomnák lidércz gyanánt, úgy hogy ennél fogva ez sem a régi magyar

földmives többé, aki adta az urat fölösle-
 géből, a midőn még kevesebb volt a teher
 és több a jövedelem.

Mindezek folytán egész természetesnek találjuk, ha „szomorú a magyar nóta“, ha se fönt, se lent nincs igazi kedv a vigadásra. Az emberek zárkóztattak válnak, költségeiket a minimumra redukálják s a nyilvános élet pang elevenség hiányában, aminek aztán megvannak a maga egyéb árnyoldalai is. Először nincs a társadalmi életben egység. Két-három ember képez egy társaságot s aki ő kívülök van, az idegennek tekintetik, annak nincs szava az ő körökben s utalva van, hogy ő is külön kört alakítson magának. Másodszor nincs az egység hiánya folytán a kellő becsülése és méltánylása az egyéneknek, mert nincs alkalmuk egymást megismerni valójában, az érintkezés hiánya miatt. Harmadszor veszt vele sokat a közügy: mert a kölcsönös megérthetőséghez hiányzik az út és mód, amennyiben a klikkszerű csoportosulások egyéni benyomásait átviszik a köztérre is s ott sem az érvek értéke szerint vitatják meg a dolgokat, hanem az egyének iránt érzett rokon- vagy ellenszenv érzelmei után.

Komoly társadalmi jelenségek ezek, melyek különösen szemünkbe tűnnek ilyenkor, amidőn a régi idők kedélyes emlékei felmerülnek előttünk s önkénytelenül összehasonlítást teszünk a jelen és a mult között.

Igen, hogy azelőtt is sirva vigadott a magyar, de ezt a sirást nem a létért való aggodalom facsarta ki szemeiből, hanem a hazafiúi lelkesedés. Ma nap a hazafiság, fájdalom, alárendelt kérdés, mert előtérbe tolul ellenállhatatlan erővel a megélhetés, a kenyér; ha ez biztosítva van, akkor lehet idő és kedv az eszmények kultiválására is.

Azért azt nevezem igazi hazafiúnak, aki Istentől nyert összes tehetségeit oda fordítja, hogy anyagilag emelkedjék a nemzet jóléte. Rabszolgák és koldusok soha sem fognak felülemelkedni az anyagi világ körén, a melyben gondolkozásuk egyedül összpontosul. A jólét adja meg a léleknek is azt az emelkedettséget, a melyre pedig társadalmilag is oly nagy szükségünk van s a melyet más szóval ö n z e t l e n s é g - nek is nevezhetünk.

Ha azt akarjuk, hogy újra boldog

legyen a magyar, biztosítsuk annak életföltételeit az egész vonalon s akkor lesz majd neki újra vig farsangja!

A Gerje és Perje vízszabályozó társulat közgyűlése.

A Gerje és Perje vízszabályozó társulat mult hó 30-án rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgya volt az alapszabályok módosítása és a társulat további kezelése fölötti határozathozatal.

Az alapszabályokat azért kellett módosítani, mert a meglevő alapszabályok, melyek 1875. évben készültek, a mostani törvényeknek nem feleltek meg és azokkal a társulat ügyeit nem lehetett tovább vezetni, mert minduntalan a törvénytellen ellentétes állápontra helyezkedett volna.

A társulat további kezelése felett pedig azért kellett az érdekelteket megkérdezni, mert az 1885. évi XXIII. t.-cz. megfelelő szakasza akként rendelkezik, hogy a ministeri biztosi intézmény egyfolytában csak két évre terjeszthető ki és minden két évben az érdekelteket meg kell kérdezni, nem-e akarja ügyeit autonom vezetni?

A közgyűlésen a társulati tagok nagy része megjelent. A társulat összes árterülete 20331 kat. hold, mely után az érdekelteknél 2027 szavazata van. A gyűlés megnyitása előtt az összeirt szavazatok száma 1115 volt, de a gyűlés megnyitása után igen sok érdekelt jelent meg, úgy hogy a jelenvolt érdekeltség szavazati száma 1400-ra volt tehető.

Elnöklő ministeri biztos Faragó Lipót ministeri osztálytanácsos a gyűlés megnyitása és határozatképességének megállapítása után ismertette a közgyűléssel a társulat ügyeit és pedig első sorban a pénzügyeket, melynek folyamán kitűnt, hogy a társulatnak jelenleg készpénzben és behajtható hátralékokban 14021 frt 80 kr. vagyona van. Ismertette elnöklő ministeri biztos, hogy a legutóbbi közgyűlés óta az abonyi határban két mellékcsatorna készült el és adatott át hivatásának; a czeglédi határban pedig egy mellékcsatorna van munkában. Tervezés alatt áll az abonyi városi lecsapoló csatorna és a czeglédi határban három új mellékcsatorna.

A kisajátítás ügyéről felemlíti ministeri biztos, hogy a Perje csatorna által elfoglalt terület majdnem teljesen ki van sajátítva. Eddig fizettetett 152 kath. hold területért 50,906 frt. Egyezség kötöttett 7 holdra, de telekkönyvi nehézség miatt nem lehetett még eddig kifizetni. Egyezség nem volt köthető mintegy 1½ hold területre.

Az új osztályozásra nézve megemlíti, hogy az már évek óta munkálatban van, de a dolog természeténél fogva a bizottság

működésével igen lassan halad, mert alapos munkát akar végezni.

A Gerje szabályozás és a vele kapcsolatos munkát közel áll a megvalósuláshoz, mert az alispáni engedélyezési eljárás már be van fejezve és a minister is nemsokára érdemlegesen fog ez ügyben határozni.

Következett azután az alapszabályok letárgyalása, melyhez hozzászóltak Gulner Gyula országgyűlési képviselő, Gubody Ferenc polgármester, Molnár Gedeon főjegyző, Beretvás János birtokos, ifj. Aranyi Sándor jegyző s többen. Az alapszabályok csekély módosítással elfogadtattak.

Végre egyhangulag elhatározta a közgyűlés Gulner Gyula úr indítványára, hogy kéressék fel minister úr ő nagyméltósága, hogy a ministeri biztosi intézményt tartsa fenn addig, míg a szükséges munkálatok be nincsenek fejezve és az osztályozás kérdése nincs megoldva.

Gulner Gyula úr indítványára, — ki Faragó Lipót ministeri biztos úrnak érdemeit lelkes szavakban méltatta, — a közgyűlés köszönetét fejezte ki a nevezettnek eddigi fáradozásaiért. Felkérte, hogy a társulat ügyeit vezesse tovább is, mert reménye van, hogy az ő vezetése alatt a társulati ügyek a legjobban és legolcsóbban fognak befejezést nyerni.

A társulati tagok a gyűlés berekesztése után megnyugtatta és megelégedve távoztak.

A „Kath. Olvasó-egylet” átmeneti korszaka.

Egy éve immár, hogy a „Kath. Olvasó-egylet” nagyszámú közönség érdeklődése mellett ünnepelte fennállásának 25-ik évfordulóját. Sokan már el is feledték az akkor elhangzott szavakat testvéri ölelésre hívó ígét; elfeledték s napirendre tértek az egylet 25 éves panaszai fölött. Tagjaiban mitsem gyarapodott, támogatást keveset nyert s az érdeklődés maradt a maga régi hideg közönyösségében. Ez egy kissé szomorú visszapillantás a 25 éves ünnepségre s a szerzett tapasztalatok után vajmi kevés biztató kilátást helyezhettünk volna a jövőre nézve, ha kedvező fordulat nem állt volna be, mely pesszimizmusunkat eloszlatja. — Most, a 26-ik évnek alkonyán, mintha átszűrődnek a leáldozó év visszfénye, rózsás pirt szór körül s a remény édes érzetét kelti keblünkben. Kellemes csalódás fog el, ha a jelekből az egyletnek egy szép jövőre biztató újra ébredését véljük felismerni. A közöny csak részleges maradt, az érdeklődés fokozottabb, mire fényes tanubizonyság az egyletnek január hó 29-én tartott évi rendes nagygyűlése. Aki ott volt, láthatta a zsufozásig megtelt egyleti helyiségben az érdeklődés megnyilatkozását, hallhatta, hogy az elmúlt 25 év ki nem elégitő eredményeit miként lehet a jövőben eloszlatni s miként lehet az egyletet megillető erős alapokra helyezni. Nemes keblű s bölcs gondolkozású férfiak álltak elő, kik tudásuk, szeretetük s legjobb akarataik ajándékai- val, üdvös és elismerésre méltó javaslataikkal siettek az egylet anyagi és szellemi szükségleteit elősegíteni.

Első sorban megemlítendő, ami vívmány számba megy, — hogy az egylet ma-holnap saját és elég tágas helyiségében folytathatja eszmecseréit s kifejtheti nagyobb méretben a vallásosság és a polgári műveltség terjesztésére irányuló törekvéseit. A házvétellel jöllehet terhet is vett magára az egylet, de az adós állapot aggályt nem szülhet ott, hol nyomban annak megszüntetésére egy igen életrevaló javaslat áll oly egyéntől, ki annak kiviteltére fáradságot, sőt áldozatot sem kimél s ha a tagok sem zárkoznak el, úgy bizvást remélhető, hogy a 200 darab 5 frtos részvény megvásárlásával rövid idő alatt tehermentesen vállalhatja az egylet magáénak új helyiségét.

Belső berendezése az új hajléknak részint jó karba hozatal, részint ajándékozás, részint új darabok beszerzése által nagymérvű változást mutat s ha hozzá vesszük a könyvtárnak kegyes adományozás folytán számos és értékes művekkel

való gyarapodását: a haladásra, ez idő szerint úgy a jövőben kedvező, állapotok kínálkoznak.

* * *

A „Kath. Olvasó-egylet”-nek az volt a legnagyobb bűne, — ha ugyan bűn — hogy a tagsági illetéket 1 frtban állapította meg s hozzávéve az egyházközség népességéhez mért csekély létszámot, évről-évre az egylet maradiságát eredményező tengelyre volt kárhoztatva. A nagygyűlésen előterjesztett s egyhangulag elfogadott három javaslat e tengelynek akar véget vetni.

Az első javaslat, új tagok megnyerését, az egylet népességének szaporítását tárgyalja, u. i. hasson oda mindenki, hogy a mennyiben az alapszabályoknak megfelelnek, a családtagokat is vonják be az egyletbe.

A második javaslat, az uriosztályhoz tartozó tagok igényeiről gondoskodik. Eddig az egylet, egyetlen szobácskában szorogott; alig volt hely, hol egy uri társaság, földmives polgártársaink feszélyezése nélkül, elszórakozhatott volna. A nagygyűlés szívesen hozzájárult a javaslatához s kimondta, hogy a mennyiben az egylet kezdetleges körülményei megengedik, egyik helység úgy rendeztessék be, hogy az intelligencia is otthon s jól találhassa magát. Reméljük, uri tagtársaink ezután gyakrabban fogják jelenlétükkel szerencsételni egyletünket!

A harmadik javaslat egy alaptalan gyanút dönt halomba s a romok fölé kitzúzi a felebaráti szeretet zászlaját. Akik nem ismerték az egyletnek beléletét, fanatikusként mondták s olyannak tüntették fel, mintha oda más felekezethez tartozónak belépni sem volt volna szabad. A javaslat értelmében a nagygyűlés házsabályban foglalva megszüntette a felekezeti válaszfalakat s a felebaráti szeretet hevétől lelkesítve elhatározta, hogy „pártolólág” czímmel örömmel fogad bármely felekezetből egyéneket.

Értsük meg egymást munkálkodjunk egyesült erővel!

A 26-ik év alkonyán, mintha átszűrődnek a leáldozó év visszfénye, rózsás pirt szór körül s a remény édes érzetét kelti keblünkben. Kellemes csalódás fog el, mert a jelek a „Kath. Olvasó-egylet”-nek szép jövőre biztató újraébredését jelentik.

V. I.

A szőlészet köréből.

VIII.

A szőlő-iskolák alapításánál azon legyünk, hogy 40—45 centiméternél hosszabb vessző a földbe ne menjen, mert a hosszabb vesszőkkel kellemetlenség van a kivevéssel, de az ültetésnél is, a mennyiben nagy gödröket kell ásni azért, hogy a vessző lefektethető legyen és emiatt a gödrök összeomlanak. De egyébként is káros, mert az iskolából kikerült vessző talp-gyökerei hozzálevén szokva harántos futásra, más irányt nyernek, ez pedig szintén a természet erőltetésének egy neme. Elmondván t. olvasóinknak, hogy minőnek kell lenni a vesszőnek és hol diszlik legjobban, most felsorolom, hogy mennyi vessző szükséges egy magyar holdra, 1200 négyszögöltre különböző sor és töke méretek szerint. — Egy méter sor és 70 cmtér töke távolság mellett szükséges 6225 drb egy méter sor és 80 cmtér töke távolságnál szükséges 5436, csemege szőlőnél 130 cmtér sor és 100 cmtér töke távolság igényel 4450 vesszőt.

Most átmegyünk az ültetésre, noha ezen munka nem valami nagy észfejtést igényel, de mégis pontos végrehajtást követel. — annál is inkább, mert attól függ a biztos megeredése, erős és termékeny tökének nevelése. Sima vessző többféleképpen ültethető: fűrő után, vagy árokba, de én csak egy nemét, mely jelen korszakban divó írom le, t. i. a fűrő után valót. Fűrő lehet vasból vagy fából, ha vasból van, szükséges, hogy 2½ cmtér vastag és 1 méter hosszú, felülről pedig görbe fogantyúval ellátva legyen. Alakja lehet gömbölyű vagy négyszögletes; én a négyszögletesnek azért adok előnyt, mert egy az, hogy a görbe vessző könnyebben betolható a lyukba, másodsor pedig azért, hogy szögletes lyukba ha be is tömődik, jobban kapaszkodhat az eredő gyökérke; ha fából készül a fűrő, annak 4 cmtér vastagnak, 1 méter hosszúnak és felső részén kereszt fogantyúval ellátottnak kell lenni. Mind a két fűrőnek a vége hegyes legyen, hogy hosszabb lyukat ne fúrjunk, mint az ültetendő vessző, a fűrőkon meg kell jelölni 45, 50 és 68 cmtéres hosszúságot, a fa fűrőn késsel, a vasfűrőn pedig

fűrészesítő reszelővel, mert kelletténél mélyebb lyuk elnyeli a vesszőt és bajos belőle kivenni. A fűrőkon kívül kell lapos fából készült szorító, 7 cmtér széles és 4 cmtér vastag a felső végén, hegye felé sűrű alakú, felül pedig fogantyúval ellátva. Azonkívül még szükséges 4 cmtér vastag és 170 cmtér hosszú gömbölyű keményfa sima karó. Most már meglevén a szerszám és a helyek a töké számára kijelöltetvén, hozzá foghatunk az ültetéshez. Ehez szükséges egy lyukfűrő és egy szorító ember, 1 gyerek vagy leány, aki lyukba rakja a vesszőt, egy vesszőhordó és egy csömöszőlő. Ha azonban száraz időben ültetődnek a szőlővessző és az iszapolás szükségessé válnék, melynek én nagy előnyt tulajdonítok, úgy szükséges még a vízfordáshoz egy igás kocsi, rajta levő hordóval és kiszolgáló emberre, 4 gyerek vagy leány vízfordásra és iszapolásra. Az elkészített dugványokat előzetesen a helyszínére kell vinni és ugyanott ¼ részig vízzel felt hordóba helyezni.

MI UJSÁG?

— **Iskolaszéki gyűlés.** A helybeli r. k. iskolaszék f. hó 7-ikén d. e. 10 órakor gyűlést tart, a melynek tárgya lesz: 1. Tanító-választás. 2. Az iskolaszék újítása iránti intézkedés.

— **A Kath. Olvasó-Egylet évi közgyűlése** rendkívüli nagy érdeklődés mellett folyt le a múlt vasárnap. 1. A pénztárvizsgálat eredményét a kiküldött bizottság jelentése alapján tudomásul vette az egylet s a fölmentvényt pénztárnokának megadta. 2. A tisztújítás gyorsan meg-ejtetett, miután mind a tavalyi tisztviselők hagyat- tak meg. 3. Az egylet házszenelési ünnepélye a választmány javaslata szerint határozatba ment a bállal egyetemben olyképp, hogy febr. 13-ikán d. e. 10 órakor lesz az új helyiség egyházi meg- áldása, mely alkalommal beszélnek: Viz Zoltán, Király János, szavalnak: Mózes Imre, Király Antal. énekelni fog a népdá da Rithnovszky Antal vezetése alatt két darabot. Ugyanazon nap este lesz a bál az ipartestület helyiségében. 4. Tárgyaltattott a házvétel által az egyletet terhelő 1000 frt adós- ságnak, a mely a helybeli takarékpénztár által az előbbi tulajdonostól 7% kamatkötelezettséggel át- vitétt, mikénti törlesztése. Rudnyánszky László, akinek ennek lebonyolítására már elébb felkért az egylet, kétféle javaslattal állt elő. Az egyik volna a földhitelintézetnél esetleg kieszközölhető amortizációs kölcsön, a mely esetben azonban a választmányoknak egyenként és összevéve jótállást kellene vállalni, de megnyerése még így sem bi- zonyos. A második, mely sokkal egyszerűbb lenne, a tagok egy kis áldozatkészségével könnyen kivi- hetővé tenné az egyletnek az 1000 frt törlesztését. E javaslat szerint, mely egyhangulag elfogadtattott, az egylet 200 drb 5 frtos kamatnélküli részvényt bocsát ki, a melyet az egylet tagjai és barátai megvásárolnak s a melyekből évenként bizonyos mennyiség kisorsoltatik az egylet vagyoni állapo- tához képest s a kisorsolt részvények az egylet által visszaváltatnak. Maga Rudnyánszky László 20 részvény megvásárlását ígerte meg azonnal a saját részéről ami nagy lelkesedést idézett elő. Remélhető, hogy a többi részvények is minden nehézség nélkül elfognak, mert hiszen nem aján- dékot ad a vásárló az egyletnek, csak szivességet tesz kis összegek kamatnélküli kölcsönzésével. — 5. Ezután a következő javaslatok fogadtattak el: a) Házsabály, a melyben kimondatik, hogy a más vallású polgárokból is lehetnek pártoló tagjai az egyletnek, akik ugyanazon kötelmek mellett az egylet által nyújtott előnyöket élvezhetik, de tekin- tettel az egylet kath. jellegére, annak ügyei veze- tésébe szavazataikkal be nem folyhatnak. b) Külön helyiség lesz gondosabban bútorozva azok részére, akik a rendes évi 1 frt tagsági díjon kívül annak használatáért még 1 frtot fizetnek. c) Az új egy- leti helyiségben levő kugli-pályát hétköznaponként csak az oly rendes vagy pártoló tagok használ- hatják, akik a rendes évi illetményen felül még 1 frtot fizetnek. A kugli-pálya befedésének kivitele a választmány hatáskörébe utasított.

— **Távozó rabbi.** Amint értesülünk, dr. Vajda Béla, a helybeli izraelita hitközség szép képzettségű lelkesze e hó közepén már elhagyja városunkat s Érsekújvárra költözik, ahol hasonló minőségben fog működni.

— **Suiyos beteg főpásztor.** A váci egyházmegye feje, dr. Schuster Konstantin junius 30-ikára virradó éjjel súlyos betegségbe esett, a mely magas kora miatt (82 év) méltán aggodalomba ejti környezetét. Nagy fokú tüdőgyulladás vett rajta

erőt, ami annál veszedelmesebb nála, mert a baloldali tüdő az irrasztálnál való sok ülés folytán elgyengült és disponáltatott a betegségre. Az agg főpap még a legutolsó napokban is — betegségét megelőzőleg — a legnagyobb buzgalommal személyesen intézett el minden hivatalos ügyet, habár ez már láthatólag nagy megerőltetésbe került neki. Dr. Virter Lajos püspöki helynök, nagyprépost az egyházmegye minden plebániájára felhívást küldött a napokban, hogy újabb rendelkezésig naponta sz. mise után a lelkesek a hívekkel egyetemben imádkozzanak a beteg főpásztor felgyógyulásáért.

— **Szerencsétlenség.** Varga Pál öreg béresnek (a Gulner-féle tanyán) balkezét a minap a szeckavágó gép elvágta. A kórházban ápolják.

— **Hanyag bérkocsisok.** Sok a panasz a bérkocsi tulajdonosok ellen, kik a szabályrendelet ellenére sem a tulajdonokba levő rongyos, piszkos kocsikkal — sem mással nem járnak ki a vasúthoz — az érkezési időre. Tudomásunk szerint a főszolgabírói hivatalba ezen rendellenességért be lettek f. hó 4-én idézve. Reméljük, hogy meg is lesznek büntetve. Az utazó közönséget így is figyelmeztetjük és felkérjük, hogy ha a bérkocsi tulajdonosok ellen valami panaszuk lenne, a vonatkozói pontatlan kimenet, vagy ottan késő vagy meg nem jelenésért jelentsék fel az esetet a főszolgabírói hivatalnál. — T. községi tanács! Hol van a vármegye jóváhagyott bérkocsi szabályrendelet alapján megszerkesztendő Abony község bérkocsi szabályrendelete? A régi hatályát veszítette már!

— **A világon titok nem lehet.** Mult évben Mészáros György tanyai lakos padlásáról 25 frt értékű füstölt kolbász és oldalas eltűnt. A gazda hiába kutatta, de hiába kutatta a tettest a csendőrség is. Sipos István tanyai lakosnak azonban sohasem fájt a gyomra, de most elkezdett fájni, éjjel rossz szellemekkel álmódott, úgy körül boszorkányok, vasorrú bábák tánczoltak, kiknek hajuk helyett egy-egy méter kolbász lógott le. Borzalom volt ezt nézni. Szegény Sipos István már vagy harmadik éjjel nem tudott aludni, izzadt, fázott, úgy hogy harmadik éjjel után, felvévén ünneplő ruháját, átlejtett szomszédjához és következőképen köszöntött be: „Adjon Isten jó reggelt, mert jobb a reggel, mint a sötét éjjel, kedves szomszéd uram, engem lidércnyomás bánt, folyton kolbászzal álmodom, pedig nem szeretem. Azt hallottam, hogy valami hunczut a padlásról magától elemelt vagy 25 frt értékűt. Inkább megfizetem az árát, itt van 10 frt, 15 frtot majd máskor, ha lesz, fizetek meg. Ne kutassák a tolvajt, mert a mig azt kutatják, annak szelleme jár hozzám, összetör, nyomogat, sem éjjelem, sem nappalom.“ Mészáros György elvette a 10 frtot, mert azt gondolta, ha már nincs kolbász, oldalas, legyen legalább bankó — és csodálatos, a lidércnyomás megszűnt Jenei Pálnál is attól az időtől fogva. Január 18-án ugra beállított Jenei Mészáros Györgyhez és 15 drb ezüst forintot leszámolván, kijelentette, hogy gyomorfájása egészen megszűnt. Mészáros György, ki titkot fogadott és barátságába fogadta Jenei Pált, bement Jász-Karára és mivel a feledés a borban vagyon, a 15 írtból annyira elázott, hogy a bor kivallatta vele a dolgot, mi a csendőrök fülebe kerülve, az eljárást megindították újra. Most egyiknek sem fáj a gyomra, de nagyon nehéz a feje, hogy hát sem kolbász, sem pénz, de majd bűnpártolás, tolvajlásért mindkettő meg lesz büntetve.

— **Községi orvos-választás Új-Kécskén.** Január 20-ikán ejtetett meg Új-Kécskén a dr. Szobl Armin halálával megüresedett községi orvosi állomásra a választás. A szavazat eredménye volt, hogy a hat pályázó közül dr. Geffert Viktor 18 szótöbbséggel megválasztott. A választást dr. Endre Zsigmond félegyházi főszolgabíró vezette.

— **A gazdasági egyesület járási bizottsága** f. hó 1-én tartotta meg gyűlését a városházán. Mindenek előtt Antos Béla indítványára id. Benedikty Gyula elhalálása alkalmából részvétirat küldését határozta ifj. Benedikty Gyulának, a bizottság társelnökének. Ezután az apaállatok megvizsgálására a járásbeli községekbe való kiküldetések napjai állapították meg. Végül két új tag választott be, Teszár Ferenc és Baik Gyula személyében, mivel kevesen jelentek meg a bizottság tagjai közül s ekép a kellő szám némileg biztosították az ügy érdekében.

— **Új tanítási módszer.** Sok szem sokat lát, sok fej sokat gondolkodik. Így van ez a tanítás terén is. Nem hiába szaporodik a tanügyi munkásainak száma, de ezzel arányban fejlődik is

a tanítás módszere is úgy gyakorlatilag, mint elméletileg. Most legutóbb Czukrász Róza kolozsvári tanító az irvaolvasás tanításának új módját fedezte fel, mely bizonyos cselekvéssel vagy a hangra vonatkozó kézzel köti össze az összes hangokat, mi által a hangok összefoglalásának összes eddigi roppant nehézségeit eltünteti. A betűalakok könnyebb megjegyzése czéljából minden betűre valami találó hasonlatot alkalmaz. A nevezett tanító most a pestvidéki állami iskolákban körutat tesz s gyakorlatilag bemutatja módszere alkalmazásának előnyeit.

— **Sertésvész** Tószegen Neppel Ferenc birtokán fellépett, úgyszintén Czegléd városban is, a zár felállított mindkét helyen, azért ez úton is figyelmeztetjük a közönséget, hogy e helyekre sertéseket ne hajtson, mert azok ott vesztég zár alá vétetnek, ami sok költségbe kerül. Az meg éppen tilos, hogy a zárlati területről sertések elhajtassanak — amely kihágást képez és szigorú pénzbírsággal sújtatik.

— **Jó sziv és szegény emberek.** Van igazi szegény és lustaságból szegény. Amint minden embernek az igazi szegényt pártolni kell, úgy a pártolás megtagadandó azoktól, akik lustaság és dologkerülésből koldulnak vagy lopnak. — A tél hidege a legszorgalmasabb embert is megtöri, amikor a gyomor korog, a tagok fáznak, nincs enni való, nincs türe fa, a gazdagabbaknak segíeyezni kellene szegény felebarátjukat, hogy a kényszer ne vigye a bűn útjára őket. De ez önző korban a vagyon-gyűjtés, a felfuvalkodott büszkeség, elzárja a szívet és még értéktelen dolgaitat visszatartatja az emberekkel. Azt hiszik a vagyonosodni vágyók, hogy őket ez gyarapítja, holott lelki gyarapodásukra szolgálja az inkább, ha értéktelen dolgaitat átengednék a szegényeknek. Van egy nagy uradalom valahol, az operenciás tengeren is túl, a mely uradalomba rongyos ruhába, rossz kendőbe bebűgyálva kiment 8 ember, fagyos kezekkel és a nagy akáczerdőben lehullott galyat szedett, hogy kis ebédjét megfőzve, éjjelre hideg szobáját bemelegítse. Régen, mikor még egy zászlós úr volt az uradalom tulajdonosa, a szegényeknek szabad volt a hullott galyat szedni, mert hát annak a hullott galyának az erdőből való kitisztítása — ő is tudta — az erdőnek, a fü növényének, csak használ és nem árt. Most nem szabad. Az a szegény 8 ember, köztük görnyedt anyóka, össze is szedett — már tudniillik mind a nyolczan — 60 kr. árú fát és fáradságos munkájuk után hazafelé ballagtak, a midőn az operencián túl lévő uradalom kasznárja eléjük áll, szigorú hangon felszólítja őket: „Honnan loptátok azt a fát?!“ A faszedők nem tagadnak — minek is tagadjanak, hisz' eddig szabad volt nekik fát szedni. „Hát onnan, a honnan eddig hordtunk.“ „Hát szabad nektek onnan fát lopni?“ „Hogyne, a mi jó régi urunk megengedte, nem is bánta, tudta, hogy mi szegények magunknak, családunknak szedjük azt a fát, ez régi jogunk; megfogjuk ezen túl is tenni, mert meg nem fagyhatunk és marad még ott sok.“ De a bős kasznár behajtja őket a község házához, a csendőr elveszi a fát, elveszi a kötelet, amivel a fácskát összekötözték, őket onnan elhajtja és a bős kasznár még megbüntetésüket is kívánja. A törvény törvény, nemcsak a gazdagra, hanem szegényre egyaránt, meg is lesznek büntetve, de hát mit nyer vele a bős kasznár, hogy majd el lesznek csukva pár órára, mert pénzbüntetés úgy sem hajtható be rajtuk, mert ha pénzüik lett volna, bizton nem mennek ki fát lopni, hanem inkább vettek volna. Az operenciás tengeren túl lévő uradalom tulajdonosát, kit gavallér embernek ismerünk, jó szívűnek, nagy szívűnek, olyannak, ki a szegények gyámola volt mindig, felhívjuk ezen dologra. Biztosan tudjuk, hogy ő erről nem tud semmit, mert ha tudna, biztosan úgy nyilatkozott volna, mint az uradalom előbbi tulajdonosa, hogy „Hagyjátok élni a szegényeket, én azzal, hogy galyfácskát elvisznek, szegényebb nem leszek, ők gazdagodnak azzal, miért ne szerezzek ezzel másnak örömet, hasznót, — mikor az nekem nem fáj, sőt ellenkezőleg szívemet melegíti, szívemet nemesíti az a meleg, amivel gémbereedett tagjaikat melegítik a szegények.“

— **Tűz.** Báró Harkányi paládicsi birtokán január hó 24-én sertés és baromfiól, faskamra és cselédárnyékszékek elégték; kár 960 forint. A tűz keletkezése abból eredt, hogy Dorogi László fia egy kamrába titokban pipázni ment, amitől a szalma tüzet fogván, a gyerek megijedt, elszaladt és csak későn vévén észre a tanyaiak a tüzet, a könnyen gyúló dolgok egyszerre lángban álltak.

— **Szivélyes vendéglátás.** Pallagi István jászkarajenői lakos rokonát Nagy Antalt ment meglátogatni január 22-én. Alig hogy odaért és az első baráti és rokoni ölekezés megtörtént, a gyöngye vinkó úgy ötöt, mint a Nagy Antalnál lévő Kadenszki Lajost, Lendvai Balázst, Medgyesi Kálmánt, Váczi Józsefet, Nagy O. Jánost, karai lakosokat és Szentpéteri Ferencz tiszavárkonyi lakosokat, annyira tűzbe hozta, hogy magyar virtus szerint veredékre kerülve a dolog, Pallagi Istvánt úgy helyben hagyták, hogy 14 napig ágyat kell majd nyomnia.

— **A szesz ereje.** Nagy Imre és fia Imre — Nagy-Kátán a legutóbbi országos vásáron jól töltötték az időt a Laczi-konyhákban; bár hideg nem volt, mégis a rozsoglio kellemes melegítő hatását élvezték, de úgy látszik, kelleténél többet, mert a midőn kiértek az állomásra, a szesz annyira a fejükbe szállt, hogy egymás közt dulakodni kezdtek s birkózva a földön henteregtek. A kint levő esendőrök alig tudták őket széjjel választani. Botrányos részegségért feljelentettek.

— **Egészségügyünk.** Járásunk közegészségügyi viszonyaira vonatkozólag a ragályozó betegségek állásáról december havát illetőleg következőkben számolunk be: Abonyban előfordult 5 ronesoló toroklob, 2 hasi hagymáz, 1 torokgyík. Jászkarajenőn előfordult 3 ronesoló toroklob. Tápió-Györgyén 2 vörheny, 1 orbáncz. Kocséron 2 ronesoló toroklob, 1 torokgyík. Törtelen 1 ronesoló toroklob. Ujszászon 1 hasi hagymáz, míg ellenben Tápió-Szelén, Rékason, Tószegen az elmúlt decz. hóban fertőző betegülés elő nem fordult.

— **Főszolgabírói hivatalunk** 1898. évi ügyforgalmáról a következő adatok nyújtanak világos képet: Közigazgatási iktatóba felvéve lett 4403 ügydarab, kihágásiba 835, katonába 1366, adóba 490, anyakönyvbe 112. Összesen 7206 ügydarab intéztetett el. Kiadatott továbbá 383 cselédkönyv, 36 igazolási jegy, 44 munkakönyv, 30 tanoncz szegődtetett be, 33 iparigazolvány adatott ki. Pénztárának forgalma 11—12 ezer frt között zárult le.

— **A 13 hónapos esztendő.** A párisi kiállítás alkalmából tartandó kongresszusok közt érdekességre nem utolsó lesz az, melynek célja a naptár reformálása. A mozgalom szervezői azt tervezik, hogy ezentúl az esztendő 13 hónapból álljon. Ezek közül 12 hónapnak 28 napja lenne, a 13-ik hónap közönséges években 29 nappal, a szökőévekben pedig 30 nappal állana. Egy-egy hónapra tehát teljesen négy hét esnék, sem több, sem kevesebb, aminek az lenne a következménye, hogy a mely napon kezdődnek az év, azon a napon lenne minden hónap elseje 8-ika, 14-ike és 22-ike is és így tovább a hónapok egyes napjai a hétnek mindig ugyanarra a napjára esnének.

— **Aluminium-levelezőlapok.** A modern idők egyik legkedveltebb divatczikke, a képes levelezőlapok számára új hódítás kínálkozik: aluminium levelezőlap. Ez idő szerint még csak Angliában gyártják ezeket, a hol nagy divatjuk van és honnan alkalmasint mihamar átszármaszik a használatuk a kontinensre is. Az aluminiumlapok első sorban annak köszönhetik nagy kedveltségüket, hogy igen könnyűek. Közönséges levélben két-három darabot is lehet küldeni. A képes levelezőlapok szerepére pedig az teszi kiválóan alkalmassá őket, hogy festve olyanok, mintha selyemből készültek volna. Mindezekhez hozzáteendő még, hogy az áruk nem sokkal nagyobb, mint a mennyibe a jóféle papírból készült lapok kerülnek.

— **Ingyen szederfacsetete.** A földmivelésügyi m. kir. Miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magányi szederfacsetetét. Városok, községek, néptanítók szállítást sem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik. Megrendelésnél vármegye, utolsóposta, vasút esetleg hajóállomás bejelentendő. Ha a csetemetek magas törzsű fákká neveljük, egy egy katastrális holdnyi faiskolába 7200 csetete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csetetek 80 centiméter távolságra álljanak. Sövény alakításnál egy folyó méterre 3 drb, egy folyó öltre 6 drb. csetemet számítunk. Kik csetemetek akarnak, ezt sürgősen jelentsék be. A földmivelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége Szegszárdon, Tolnamegye.

— **Anyakönyvi statisztika.** A járá-sunkban működő állami anyakönyvvezetők az el-múlt 1898. évben anyakönyveiket következő ered-ményvel zárták le:

	Születés,	Halálozás,	Házasság,
Abony	580	393	123
Tápió-Szele	321	178	60
„ Györgye	213	153	50
Ujszász	172	85	37
Rékas	211	136	42
Tószeg	163	75	24
Kara-Jenő	346	143	55
Törtel	152	65	37
Kocsér	161	76	29.

A legtöbb születési eset Abonyban, Tápió-Szelén, Tápió-Györgyén, Rékason és Jászkarajenőn fordul elő, ugyancsak a halálozási esetek száma is itt volt a legnagyobb, úgyszintén a házassági kedv is e községekben érte el a legmagasabb számot.

— **Az állategészségügyi szolgálát államosítása.** Az állategészségügyi szolgálát államosítására vonatkozó törvényjavas-lattal és indoklásával teljesen elkészült a földmiv-elési miniszterium állategészségügyi osztálya. A munkálat sorsa felől, mely közgazdasági élet-tünkben igen nevezetes szerepre van hivatva és azt a nagy vagyont, mely állatállományunkban fekszik, nemcsak óvni, hanem értékesítését is elősegíteni hivatott — mint illetékes oldalról tudjuk — Darányi földmivelési miniszter a leg-közelebbi napokban fog dönteni.

— **A levelezőlapok jubileuma.** Mi-nap volt harmincz esztendeje, hogy a levelezőlapok eszméjét dr. Hermann Emánuel Bécsben megpen-dítette. Szerencséje az volt, hogy olyan szakem-berek kezében volt az osztrák postaiügy, akik nem a szokásos begomboltsággal fogadták a reform-javaslatot, hanem érdemesnek tartották a tanul-mányozásra Félév alatt meggyőződtek az eszme életrevalóságáról s nyomban meg is valósították. Nehány nappal később nálunk is megjelent az első levelezőlap. Ez tehát olyan újítás, a melylyel Ausztria a nyugati államokat megelőzte.

— **Amerikai dolgok.** Sao Paulo kor-mánya Braziliában, amióta a rabszolgakereskedés eltűnt, kivándorló-szállítókat subvencionál, még pedig szerződésileg. A kormány minden egyes ki-vándorlott után Santosig szállítva 5 font sterlinget fizet. 1897-ben a kivándorlókat szállító vállalkozók 70,053 kivándorlott után vették fel az 5—5 font sterlinget. A kivándorlottak, akik között az emli-tett évben 3,097 osztrák-magyar volt, a rab-szolgák pótlására szolgálnak; mint kávéültetvényesek kapnak munkát, különben igen rossz fizetésben és bánásmódban részesülnek. A sao-paulói kormány a múlt év augusztus havában 10,000 kivándorló szállítására nézve két vállalko-zóval szerződést kötött, de úgy, hogy a kivándor-lottaknak osztrákoknak és magyarok-nak kell lenni. A múlt év végeig szállítottak is vagy 5000 osztrák és magyar alattvalót, de azóta nem bírtak több bevándorlással beszámolni, mint 117-tel, ezekből is 76-an voltak csak 12 éven felül. Ez az emberkereskedés — vulgo kivándorlás — már 1888. óta folyik s hivatalos számítás szerint azóta körülbelül 30,000-en kerültek Ausztria-Magyarországból a spekulánsok körmei közé s még most is ott nyomorognak minden védelem és remény nélkül, hogy szülőföldjüket még egy-szer megláthassák. — Nos, tehát akkor ne nagyon kíváncsozunk Amerikába!

— **Apaállatok beszerzése.** Megyénk gazdasági egyesülete felhívja a községek és gazda-egyesületeket, hogy apaállat-szükségeiket ideje-korán rendeljék meg nála. Az apaállatok beszer-zési áron, sőt ezen alúl, részletfizetésre oszthatnak ki. Ez idő szerint 12 drb magyar s 17 drb simmenthali bika áll az egyesület rendelkezésére, melyből eddig 7 drb magyar s 7 drb simmenthali foglaltatott le.

— **25 év múltán. . . .** Azon tényezők között, melyek nagy mértékben hozzájárultak a hazai mezőgazdaság és kertészet haladásához, az első közt látjuk a Mauthner Ödön magkereskedő czéget, mely az idén ünnepi fennállásának 25 éves jubileumát. E czég működését mindenütt elismerés és méltánylás kísérte és hogy többet ne említsünk, a czég tulajdonosát a Ferencz József-rend és az orosz Szt. Anna-rend lovagkeresztjével és a bolgár nemzeti rend tisztikeresztjével tüntették ki. Ezenkívül a Mauthner czég cs. és kir. udvari szállító és évek óta szállítja ő felsége kastélyai és birtokai magszükségletét az egész osztr.-magy. monarchiában, továbbá több királyi, fejedelmi,

főhercegi és hercegi udvarnak is szállítója. A Mauthner-féle magvak különben 27-szer lettek bel és külföldi kiállításokon első díjakkal kitüntetve. A jubileumi főárjegyzéke — melyet a czég ki-vánatra ingyen és bérmentve küld, — valódi remekmű, egy kitűnő növénytermelési utmutató nemcsak a benne előforduló számtalan tenyésztési utasítások, hanem a megragadóan szép és hű növényfényképek miatt is. Legjellemzőbb, hogy e főárjegyzék nem a rendelő rovására ilyen fényes, mert a magarak, tekintve az ismert kitűnőséget, föltétlen megbízhatóságot, sokkal olcsóbbak, mint bármely másik magyar vagy külföldi czégnél, hanem a Mauthner czég rengeteg forgalmában leli ma-gyarazatát és elég érdekes megtudni, hogy az emli-tett árjegyzék költségeit az összes rendelésekre megosztva, egy rendelőre nem egészen 3/4 kr. csik.

— **Vadászat forró égőv alatt.**

Azon előkelő magyar társaság számos tagja, mely április hó elején Propper N. János igazgató vezetése alatt Budapestről Fiume, Jáva, Kattaró, Kréta, Ismalia, Kairón át Egyiptomba utazik, be-jelentette abbéli óhaját, hogy úgy Ázsia mint Afrika területén nagyobb vadászkirándulást óhajt tenni. Az utazás rendezője ennek folytán úgy a löszer, mint fegyver bevételi engedély megszerzé-sére valamint vadászterület kijelölése, kíséret, mint hajtók szerződtetése céljából megtette a szükséges lépéseket.

— **A legszebb ékesszólásnál is szebben beszél a tett.** Haldek fővárosi nagykereskedő most megjelent árjegyzékének néhány oldalát töltik meg hazánk legnagyobb és leghíresebb gazdáinak elismerő nyilatkozatai, melyek bizonyítják, hogy a Haldek czég úgy, mint eddig, az elmúlt évben is szem előtt tartotta azt az elvet, hogy a legszebb ékesszólásnál is szebben beszél a tett.

CSARNOK.

Télen az erdőben.

— STURM HUGÓ-tól. —

Csend van a mezőségeken. Egyik levél a másik után válik le az ő ágáról és kerekded for-dulatokban gyűrűzik le a földre, de azért egyik sem hasonlít esésében a másikhoz. Minden fanem levetette magáról különböző módon az ő nyári ékességét és egy és ugyanazon fának levelei is mindenik a saját módja szerint tér nyugalomra. Ez egész lapjával fordult a leáldozó nap felé, mintha utolsó fénysugarait még jól beakarná szívni, amazt a susogó nyugat, mint madárkát a légáramlat, vitte, mások kevésbé voltak kegyeltek és éji fagytól elfonyadva feküdtek reggelre meg nem figyelve a földön. Így forgott le egyik a má-sik után, míg utóljára egyedül a hatalmas kő-vagy téli tölgy burkolta be magát száraz levélköntösebe téli nyugalomra.

Ime, most esik az első hó! Hogy ujjong az ifjuság az első könnyű pehely megpillantásakor. De pehelyre pehely jó és néhány óra alatt csil-logó fődő terül szét a szendergő mezőségen.

Minden ágacska most szokatlan pompában sugárzik és szikrázó gyémántok fednek fát és bokrot. Mintha a legtisztább kristályból volnának képezve, úgy tűnek fel a fák vadon kuszált ág-bogaival és ahol még egy száraz levélke van fűződve törzséhez, ott körülfogja egy fénylő hó-rózsza. Hogy csillog és villog mindenütt a tiszta hócsillag! Mily sokféleség és pedig csak egy jeges fuvalat hozta létre az egész varázspompát. Mi az ember összes művészete a titokteljes ter-mészeti erővel szemben, amely a vízgőznek alakot kölcsönöz, amint azt a legügyesebb kéz és a leg-gazdagabb képzelet sem tudná előállítani!

Itt fönt a dombról az egész tájképet átte-kinthetjük. A tavaszon és nyáron gyakran állot-tunk itt és az előttünk fekvő erdőnek minden egyes fanemét innen az ő különös lombzatukról tudtuk akkor felismerni. Ma az másként van és mégis egy belső ösztön buzdít, hogy a zürzavaros egyféléket előttünk megfejtsük, az egyes alakokat mind most is megismerjük, a melyek lombdiszben a mi bizalmas barátaink voltak. És ime, minél tovább és pontosabban vesszük az egyes fákat szemügyre, annál ismertebbnek látszik az ő alakja. A gyakorlatlan szem előtt zavaros és szabálytalan águzat egyes jellemző vonásokra bomlik fel előt-tünk, amelyekből minden egyes fanemnek egyéni alakjait könnyűséggel megalkothatjuk.

Ama hatalmas faalakzatokat az erdőszélen nem lehet félreismernünk. Barázdás kérgű törzsön emelkednek a czikk-czakk alakú bütykös ágak körülzárva megszámlálhatatlan finom hajtástól, a mely egy zavaros, csaknem áthatolhatlan fonatot képez. És mind eme millió ágacska gyöngye fehérséggel vannak belevve, csillogó kristálylyal boritva, melyet az éji zuzmára alkotott. Ez a tölgy, mely e jellegző alakzatban áll előttünk. Már a nyári teljes lombzatban szemünkbe tűnt az elá-gazás czikk-czakk formája, de soha sem lépett fel oly élesen, mint most, mikor bizonyos tekin-tetben csak a fának a váza van szemünk előtt. És mint a tölgnél, úgy van az a többi fanemek-ke is. Minden egyesnek egész határozott növési módja van, mindeniknél saját mód szerint képződik a korona és még a legkisebb hajtások is mennyiségtani pontossággal állanak az ő ágaikon. De természetesen nem pedans tulzással kell ezt érteni. A természet nem ismer kényszert és min-den rend daczára oly sokféle tud lenni, hogy az ő munkája soha sem válik egyhangúvá.

Jobbra a tölgyfa csoporttól egy másik fanem áll, a mely hasonlóképpen az első pillanatra ösmerős-nek tűnik fel előttünk. Fehér héj nélkül is meg-ismernők a gyöngye vesszőfonatról, a melyet szelid ivvonalban a földre hajt le. Ez a nyírfa, mely az öreg bekenyét, mint szűzi alakot az ő baljához csatolja. A karsú törzsek mind északnyugatnak vannak hajolva, mi a nálunk uralkodó délnyugati széliránynak a következménye. A fiatalabb fák hánca sokszorosan meg van szakadozva s papir-vonalakban lehámlik, az öregebb fáknál ellenben a kemény, barna színű repedésszerű kéreg az ő helyét megtartja.

A nyírfa csoport mögött emelkedik egy egyetlen fa, a melyet az ő törzsképződése után tölgygyel téveszthetnénk össze, de a korona me-rev hajtásai minden tévedést kizárnak. Ezen a rövid oldalágak két egymással szemben levő sor-ban állanak és ez az állás oly szabályos és jel-lemző, hogy aki erre figyel, a szilfát soha sem fogja mással fölcserélni. A korona képződésben a hárs hasonlít legjobban a szilfához. A gyakorlott szemnek nem nehéz mégis őket egymástól meg-különböztetni. Az iharfa koronáját közönségesen csaknem kerekivü boltozatban képezi. Ezt sem lehet félreismerni, ha a hajtások állására figye-lünk. Ezek mindig szemben állnak egymással, de úgy, hogy mindig kereszt alakban áll két pár egy-mással. A körösfánál is meg van a hajtások e keresztelő állása, de az ő tágabb korona-képző-dése folytán mégis nem téveszthető össze az iharfával.

Messzire nyulna czikkünk, ha fáinkat mind törzs- és koronaképződésük szerint akarnók jelle-mezni, mi csak rá akartunk mutatni, hogy miként járul hozzá a tél is, miszerint a minket környező természet ismeretét bennünk előmozdítsa. Némi gyakorlat után és az említett jellegzőjegyek meg-figyelése mellett minden egyes fanemet kiki meg-ismerheti könnyen, habár meg is vannak rabolva lombjaik disztől.

De menjünk tovább. Beléptünk az erdőbe, hogy minden egyes fát még különösen is szem-ügyre vegyünk. Habár hiányzanak az illatos virá-gok, a melyeket a költő a „tavasz szemei“ gya-nánt ünnepel, de helyökbe lépnek a megszámlál-hatatlan rügyek, a melyekbe a jövő tavasz egész pompája elrejtve van. Láthatatlanul kívülről, ma-gukban zárják mégis a jövő év májusát, a leve-leket és virágokat. De most is már lebilincselheti a kisedd kép a mi figyelmünket. Az alakban mily sokféleség lép elő, ha a különböző fák bimbóit egymással összehasonlítjuk! Ezek csaknem kerek alakúak, azok tojásdadok, mások csúcsosak és így mutatkoznak a figyelmes szemnek a rügyek-nél hasonló különbségek, amint a levelek alakja és az egész növényzet korrajza követeli.

(Vége köv.)

Szerkesztői üzenetek.

„Monor és Vidéke“ A cserepéldány meg.

Piros szegfű. Köszönet, csak türelem, amint reájuk kerül a sor és a viszonyok engedik.

N. V. Szintén köszönet. Az ígért aktualist, ha csak terünk engedi és idejében megkapjuk, legközelebb fogjuk közölni.

V. Zs. Helyben. Hálás köszönet a szives közlemé-nyért. Ha így illetékes egyének részéről a helyi sajtó erkölcsi támogatásban is fog részesülni, ezzel csak a kö-zönség nyer, akinek a javáért tartjuk fel a lapot. Bár ezt mindenki megértene!

E. Sz. Helyben. Megkaptuk köszönettel. Annak ide-jén sorát ejtjük.